

Beslutningsforslag nr. B 139. Fremsat den 25. marts 1988 af Carsten Andersen (SF), Agerschou (SF), Birthe Hansen (SF), Ejner Larsen (SF), Bjørn Poulsen (SF), Stilling (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag

til

Folketingsbeslutning om ungdomsråd og ungdomsrådgivning

Regeringen opfordres til inden den 1. maj 1988 at udarbejde forslag til lov om opsøgende og koordinerende ungdomsrådgivningsvirksomhed ud fra nedenstående forudsætninger:

Ungdomsråd

Der skal gives kommunerne mulighed for i hver kommune at oprette et ungdomsråd, som skal sikre de unges indflydelse og medbestemmelse på kommunale forhold af betydning for unge, bl.a. ved deltagelse i kommunale udvalg.

Ungdomsrådet skal have økonomi i forhold til antal unge i kommunen og have eget sekretariat.

Ungdomsteam

Der skal gives kommunerne mulighed for at oprette et ungdomsteam. Ungdomsteamet udøver den overordnede koordinering af vejlednings-, beskæftigelses- og uddannelsesindsats på lokalt plan. Ungdomsteamet består af repræsentanter fra de institutioner, organisationer, nævn eller kontorer, der arbejder med ungdomsproblemer. Offentlige instanser eller private/selvejende organisationer, som ved lov oppebærer hovedparten af driftsudgifterne ved

offentlige tilskud eller er tillagt opgaver i forbindelse med løsning af ungdomsproblemer, oplysning eller forebyggelse, skal deltage i ungdomsteamet.

Åben ungdomsrådgivning

Som en tværsektoriel foranstaltning skal der gives kommuner mulighed for at etablere en åben ungdomsrådgivning.

Kommunerne får 50 pct. statsrefusion for udgifter til ungdomsrådgivningen.

- Ungdomsrådgivningen skal være vederlagsfri og anonym.
- Ungdomsrådgivningen skal være til rådighed for enhver under 26 år, men kan i enkelte tilfælde fortsætte rådgivning og vejledning ud over det 26. år.
- Ungdomsrådgivningen skal virke opsøgende på gadeplan og i miljøerne.
- Ungdomsrådgivningen skal kunne formidle kontakt til og/eller udøve social, psykologisk og arbejdsmarkeds-, uddannelses- og bolig-mæssig vejledning.
- Ungdomsrådgivningen samarbejder på det overordnede plan med andre myndigheder under hensyn til den enkelte unges tarv

Bemærkninger til forslaget

Forslaget sigter mod at involvere ungdommen i løsning af de individuelle problemer og de samfundsproblemer, der opstår og hersker for unge overalt i samfundet. Forslaget vil give mulighed for at løse koordineringsproblemer og kompetenceproblemerne imellem de talrige vejledningsordninger, der retter sig mod unge.

Selv om der er sket en indsats imod ungdomsarbejdsløsheden og imod uddannelsesløsheden, så har vi i dag stadig ca. 60.000 registrerede ungdomsarbejdsløse; dertil er en restgruppe på ca. 40.000 ikke-uddannelsessøgende uden for arbejdsstyrken, en gruppe, som regeringen har sat spørgsmålet ved om den offentlige indsats skal indrettes på at opfange. Dette forslag vil ikke alene sigte mod denne gruppe, men også medinddrage de ca. 60.000 ledige unge, hvoraf ca. 10.000 venter på lære- eller praktikplads. Antallet af unge enlige mødre er stærkt voksende. Ca. 16.000 børn og unge er anbragt uden for eget hjem. Ungdomskriminaliteten vokser, medens vi også kriminaliserer stadig flere af de unges handlinger. Mest foruroligende er børns og unges selvmord og selvmordsforsøg, som af alle erkendes at være et råb om hjælp, råb om at blive hørt i denne tiltagende usolidariske og kolde teknologiske genopretningstid.

Sideløbende hermed stiger taksten for at være barn eller ung, det være sig i vuggestue, børnehave, fritidshjem eller ungdomsklub. Det er også et økonomisk spørgsmål, om barnet eller den unge er omfattet af de forebyggende foranstaltninger. Hertil kommer, at de ydelser eller mangel på samme, der gives unge, ofte tvinger dem ud i kriminalitet – berigelser for at kunne eksistere i dette optimistiske glamoursamfund.

25 pct. af alle børn og unge er på et eller andet tidspunkt ude i en stærkt truet situation.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Ungdomsrådet

I anledning af ungdomsåret blev der udsendt en opfordring til kommunerne om at oprette ungdomsråd. Dette er kun i meget ringe omfang fulgt op af kommunerne. Der har også hersket meget delte meninger om ungdomsrådene. Nogle kommuner har været direkte imod at give unge mulighed for kvalifi-

ceret indflydelse/medbestemmelse på deres egne forhold, medens andre kommuner har været imod at indføre et nyt fremmedgørelsesorgan til fremme af pamperiet. Forslagsstillerne mener, at begge dele er udtryk for mistillid til ungdommen. Der skal opbygges valgeregler til ungdomsrådet, som sikrer, at kommunens forskellige bydele og interesse-/ungdomsorganisationer er repræsenteret. Forslagsstillerne forudsætter, at denne del af lovforslaget udarbejdes i samråd med Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) og på baggrund af de erfaringer, der er opnået fra de eksisterende ungdomsråd.

Det er vigtigt for ungdomsrådets selvstændige funktion, at det får eget sekretariat, og at dette ansættes af ungdomsrådet. Ungdomsrådet finansieres af kommunen på samme måde som kommunalbestyrelsen. Det forudsættes, at der ydes betaling til transport og tabt arbejdsfortjeneste, og at medlemmerne af ungdomsrådet får tilbudt relevant kursus i kommunens og samfundets funktion.

Ungdomsteam

Ungdomsteamet skal også være det første skridt på vejen til at samordne forskellige vejledningsordninger. Forslagsstillerne forestiller sig ikke, at der kun skal eksistere én vejledningsordning, men en betydelig begrænsning vil være til brugerens fordel.

Ungdomsteamet skal først og fremmest bestå af de offentlige instanser, der er sat til at forvalte de forskellige vejledningsopgaver og arbejdsledhedsbæmpelsesopgaver.

Disse institutioner, råd, nævn, eller hvad de nu hedder, behøver ikke primært at have opgaver omkring ungdom, men selvfølgelig have ungdom som brugere af institutionen.

Teammøderne skal holdes så hyppigt – f.eks. én gang ugentlig – at arbejdet i de forskellige institutioner ikke stoppes eller løber videre uden at være drøftet i teamet.

Ungdomsteamet skal ikke behandle enkeltsager vedrørende personer, men skal være den krumtap, hvorom planlægning og koordinering af uddannelsesaktiviteter og beskæftigelsesaktiviteter drejer. Den kompetenceproblematik, der eksisterer imellem ar-

bejdsmarkedsnævnene og kommunerne, er hindrende for gennemførelse af ordentlig planlægning på vejledningsområdet. Ungdomsteamet har ansvaret for denne planlægning og for den overordnede prioritering af ressourcefordelingen til iværksættelse af forskellige projekter og foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed eller uddannelsesstiltag.

Der fratages således ikke de enkelte institutioner nogen selvstændig funktion, men de underlægges ungdomsteamet i den overordnede planlægning. Der hører en forpligtelse til at deltage i ungdomsteamet, idet institutionen forvalter offentlige midler. Selv om kommunen er initiativtagende instans, så kan kommunalbestyrelsen ikke tilsidesætte ungdomsteamets beslutninger eller træffe beslutninger på dets vegne. Ungdomsteamet er en sammenblanding af kommunale, statslige og organisationsinteresser. Da det kan forudses, at der kan opstå konfliktproblemer i ungdomsteamet, indsættes den kommunale tilsynsmyndighed som opmandsinstitution i konfliktsituationer, uden at det skal forstås som en voldgiftsinstitution. Tilsynsmyndigheden er valgt ud fra opfattelsen af, at den har bedre lokalt kendskab.

Ungdomsteamets udgifter afholdes af de deltagende institutioner. Sekretariatsfunktioner udføres af ungdomsrådgivningen, hvorved sikres en tæt kommunikation til de dagligdagsproblemer, kommunens unge står over for.

Åben ungdomsrådgivning

Den åbne ungdomsrådgivning udvider den eksisterende kommunale ungdomsrådgivning til at omfatte alle problemsæt, som unge står over for. Ungdomsrådgivningen er en kommunal institution, men ikke henført til nogen særlig forvaltning, idet der netop ikke skal være et særskilt problemkriterium for at kunne komme i den åbne ungdomsrådgivning.

Det er ikke tanken, at ungdomsrådgivningen skal omfatte ekspertpersoner inden for alle områder, men der skal være personale, der ved, hvor oplysningerne findes, og som kan skabe kontakt mellem den unge/grupper af unge og den instans, der kan løse det pågældende problem.

En række muligheder til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed kan udmærket igangsættes af unge selv med nogen sagkyndig støtte. En sådan opgave er netop primært ungdomsrådgivningens: at sætte

grupper af unge i gang med løsning af konkrete opgaver. Den åbne ungdomsrådgivning skal også kunne etablere kursus og uddannelser specielt sammensat til de forskellige problemområder, der opstår i den enkelte rådgivnings arbejdsområde. Sådanne kurser skal kunne rekvireres på tekniske skoler og handelskoler, højerne læreanstalter eller almindelige folkeskoler. Sådanne uddannelsesarrangementer skal rekvireres til omkostningsprisen uden det overhead, som foreskrives rekvireret undervisning.

Den åbne ungdomsrådgivning skal være en del af det miljø, som de unge, der bruger ungdomsrådgivningen, også er en del af. Derfor er det nødvendigt, at der i større bysamfund er flere rådgivninger med selvstændig funktion. Ungdomsrådgivningerne er sammen med ungdomsteamet et skridt henimod samordning af en række ungdomsvejledninger i forskellig regi. Ungdomsrådgivningerne skal samarbejde med de vejledningsinstitutioner m.v., der har tilbud rettet til unge i kommunen, og koordinere enkeltsager, projekter eller andre aktiviteter, der er i gang. Ungdomsrådgivningen kan ikke tilsidesætte anden lovgivning som f.eks. dagpenge og bistandslov, men ungdomsrådgivningen kan med ungdomsteamet som støtte forlange den enkelte sag koordineret i ungdomsrådgivningen og i forbindelse hermed afholde koordineringsmøder mellem de institutioner, der er involveret i enkeltsager, møder, hvori der kan træffes bindende beslutninger, hvorfor det er vigtigt, at der delegeres den nødvendige kompetence til de medarbejdere, der deltager i koordineringsmøderne.

Den åbne ungdomsrådgivning skal samarbejde med det omliggende miljø og arbejde på at støtte de sociale netværk. Konferencer, offentlige møder om lokalproblemer eller lokalfester er nogle af de muligheder, den åbne rådgivning kan bruge.

Den individuelle rådgivning er en vigtig del af tilbudet til de unge. Denne del af funktionen skal udføres i snævert samarbejde med et ungdomsrådgivningscenter, hvor de mere behandlingsmæssige tiltag skal foregå.

Koordinering med kriminalforsorg omkring tilsyn og samfundstjeneste samt etablering af boliger for kriminelle henhører sammen med ungdomsboligaktiviteter – hvad enten det drejer sig om nybygning eller etablering i gammelt byggeri – under den åbne rådgivning.